

SISÄLLYS

SIVIILIOIKEUS

Henkilöoikeus

Nimi

Etu- ja sukunimilaki 19.12.2017/946	2
Valtioneuvoston asetus etu- ja sukunimistä 25.10.2018/838	7

Kansalaisuus, passi ja henkilökortti

Kansalaisuuslaki 16.5.2003/359	7
Passilaki 21.7.2006/671	22
Valtioneuvoston asetus passeista ja henkilökorteista 15.12.2016/1167	29
Henkilökorttilaki 25.8.2016/663	29

Edunvalvonta

Laki holhoustoimesta 1.4.1999/442	34
Laki edunvalvontavaltuutuksesta 25.5.2007/648 ..	50
Valtioneuvoston asetus edunvalvojan palkkion suuruudesta 29.11.2012/696	56

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325	57
Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 8.8.1986/609	63

Henkilötiedot ja tietosuoja

EPNAs (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (GDPR) 27.4.2016	70
Tietosuojalaki 5.12.2018/1050	115
Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhdydessä 5.12.2018/1054	119
Luottotietolaki 11.5.2007/527	128

Kuolleeksi julistaminen

Laki kuolleeksi julistamisesta 4.3.2005/127	135
---	-----

Perhe- ja perintöoikeus

Perhe

Avioliitto ja rekisteröity parisuhde

Avioliittolaki 13.6.1929/234	138
Laki avioliittolain voimaannpanosta 13.6.1929/235	160
Avioliittoasetus 6.11.1987/820	161
Laki rekisteröidystä parisuhteesta 9.11.2001/950 ..	163

Avoliitto

Laki avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta 14.1.2011/26	164
---	-----

Vanhemmuus

Vanhemmuuslaki 26.8.2022/775	166
Laki oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta 3.6.2005/378	174
Valtioneuvoston asetus oikeusgeneettisestä isyys- tutkimuksesta ja lääketieteellisestä selvityksestä 8.9.2022/805	177
Laki pohjoismaisten isyysratkaisujen tunnustamisesta 16.5.1980/352	178

Adoptio

Adoptiolaki 20.1.2012/22	178
Laki lasten adoptiosta tehdyn eurooppalaisen yleis- sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 20..2012/21 ...	189

Valtioneuvoston asetus lasten adoptiosta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaatta- misesta sekä yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain ja adoptiolain 86 §:n 2 momentin 2 kohdan ja 94 §:n voimaantulosta 28.6.2012/388 (SopS 39/2012)	189
Eurooppalainen yleissopimus lasten adoptiosta	190
Asetus lasten suojelua sekä yhteistyötä kansain- välisissä lapseksiottamisasioissa koskevan yleis- sopimuksen voimaansaattamisesta 30.5.1997/497 (SopS 29/1997)	193
Yleissopimus lasten suojelusta sekä yhteistyöstä kansainvälisissä lapseksiottamisasioissa	193

Lapsen huolto ja tapaamisoikeus

Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 8.4.1983/361	198
Asetus lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 28.6.1994/556	209
Laki lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta 16.8.1996/619 ...	211
Asetus lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta 18.10.1996/729 ..	216

Elatus

Laki lapsen elatuksesta 5.9.1975/704	219
Elatuslakilaki 29.8.2008/580	224
Laki eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustan- nuksiin 29.8.2008/583	230
Laki ulkomailla annetun elatusapua koskevan päätöksen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta 8.4.1983/370	231
Laki pohjoismaiden välisen elatusapusopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuk- sen soveltamisesta 21.12.1962/702 (SopS 7/1963)	233
Asetus pohjoismaiden välisen elatusapusopimuksen voimaansaattamisesta 1.3.1963/117 (SopS 8/1963)	233
Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välinen sopimus elatusavun perimisestä pakkotoimin ...	233
Laki elatusvelvoitteita koskevan neuvoston asetuksen ja elatusavun kansainvälisestä perinnästä tehdyn yleissopimuksen soveltamisesta 10.12.2010/1077	235
Laki Suomen keskusviranomaisesta eräissä elatusapua koskevista kansainvälisissä asioissa 10.12.2010/1076	235

Lapsen oikeudet ja lastensuojelu

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417	236
Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14.6.2002/504	266
Laki lasten kanssa toimivien vapaachtoisten rikostaustan selvittämisestä 28.2.2014/148	267

Kansainväliset perheoikeudelliset suhteet

Laki Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehdyn, avioliittoa, lapseksiottamista ja holhous- ta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän sopimuksen hyväksymisestä sekä sanotun sopimuksen täytäntöönpanosta 31.12.1931/413	269
Asetus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehdyn, avioliittoa, lapseksiottamista ja holhous- ta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän sopimuksen voimaansaattamisesta 31.12.1931/414 (SopS 20/1931)	269

Avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävä, Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehty sopimus sekä siihen liittyvät loppupöytäkirja ja Suomen ja Tanskan hallitusten välinen, 9 päivänä kesäkuuta 1931 käyty neottienvaihto ..	269	Huoneiston vuokra	
Asetus kansainvälisestä lapsikaappauksesta tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 15.7.1994/644 (SopS 57/1994)	276	Laki asuinhuoneiston vuokrauksesta 31.3.1995/481	400
Yksityisoikeuden alaa koskeva yleissopimus kansainvälisestä lapsikaappauksesta	277	Laki liikehuoneiston vuokrauksesta 31.3.1995/482	413
Laki tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioissa annetun neuvoston asetuksen soveltamisesta 21.12.2004/1153	281	Vanhentuminen ja asiakirjojen kuolettaminen	
NAs (EU) 2019/1111 tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioissa ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25.6.2019 (uusi Bryssel IIa, Bryssel IIb)	282	Laki velan vanhentumisesta 15.8.2003/728	421
Perintö ja testamentti		Laki julkisesta haasteesta 15.8.2003/729	426
Perintökaari 5.2.1965/40	299	Laki asiakirjain kuolettamisesta 14.8.1901/34A ...	427
Laki perintökaaren voimaannpanosta 5.2.1965/41 ..	332	Irtain omaisuus	
EPNAs (EU) N:o 650/2012 toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöön- otosta 4.7.2012 (perintöasetus)	334	Irtaimen kauppa	
Laki perintöasioista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta 22.5.2015/682	344	Kauppalaki 27.3.1987/355	429
Varallisuus oikeus		Laki kansainvälisluontoiseen irtainten esineiden kauppaan sovellettavasta laista 26.6.1964/387 ...	438
Sopimussuhde		Laki elinkeinonharjoittajan oikeudesta myydä noutamatta jätetty esine 15.7.1988/688	439
Sopimus		Laki osamaksukaupasta 18.2.1966/91	440
Kauppakaari 31.12.1734/3	345	Laki kansainvälistä tavaran kauppaa koskevista sopimuksista tehdyn yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 20.3.1987/795 v. 1988 (SopS 49/1988)	443
Laki varallisuus oikeudellisista oikeustoimista 13.6.1929/228	351	Asetus kansainvälistä tavaran kauppaa koskevista sopimuksista tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta 16.9.1988/796 (SopS 50/1988)	443
Laki elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä 3.12.1993/1062	359	Yleissopimus kansainvälistä tavaran kauppaa koskevista sopimuksista	443
Laki oikeustoimen ja toimituksen todistajan esteellisyydestä 12.6.2015/734	359	Asuntokauppa	
Laki kauppaedustajista ja myyntimiehistä 8.5.1992/417	359	Asuntokauppalaki 23.9.1994/843	453
Prokuralaki 2.2.1979/130	364	Valtioneuvoston asetus turva-asiakirjoista asunto- kaupoissa 20.10.2005/835	472
Laki eräistä yhteisösuhteista 25.4.1958/180 ..	365	Lahja	
Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista 18.1.2013/30	368	Lahjanlupauslaki 31.7.1947/625	474
EPNAs (EY) N:o 593/2008 sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) 17.6.2008	369	Löytötavara	
EPNAs (EY) N:o 864/2007 sopimuksen perustamattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II) 11.7.2007	373	Löytötavaralaki 26.8.1988/778	475
Velka		Löytötavara-asetus 9.12.1988/1079	478
Velkakirjalaki 31.7.1947/622	377	Irtaimen kiinnitys ja yritys kiinnitys	
Laki takauksesta ja vierasvelkapanntauksesta 19.3.1999/361	382	Yrityskiinnityslaki 24.8.1984/634	479
Laki saatavien perinnästä 22.4.1999/513	388	Yrityskiinnitysasetus 30.9.1985/778	484
Korkolaki 20.8.1982/633	394	Autokiinnityslaki 15.12.1972/810	487
Laki eräistä viitekorjoista 18.12.1998/996	398	Aluskiinnityslaki 29.7.1927/211	488
Laki rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta 9.10.1931/281	399	Kiinteä omaisuus	
		Kiinteän omaisuuden luovutus ja panttaus	
		Maakaari 12.4.1995/540	491
		Laki maakaaren voimaannpanosta 12.4.1995/541 ..	517
		Laki kirjaamisasioiden siirtämistä koskevan lain- säädännön voimaannpanosta 24.7.2009/584	520
		Asetus lainhuuto- ja kiinnitysrekisteristä 5.12.1996/960	521
		Laki kaupanvahvistajista 24.7.2009/573	525
		Euostolaki 5.8.1977/608	526
		Ahvenanmaan maanhankintalaki 3.1.1975/3	530
		Pakkolunastus	
		Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29.7.1977/603	532
		Laki eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta 13.8.2004/768	548
		Maanvuokra	
		Maanvuokralaki 29.4.1966/258	548
		Kuluttajansuoja	
		Myynti ja markkinointi kuluttajille	
		Kuluttajansuojalaki 20.1.1978/38	558
		Valtioneuvoston asetus kulutushyödykkeen hinnan ilmoittamisesta markkinoinnissa 11.7.2013/553	607
		Ryhmäkannelaki 13.4.2007/444	608
		Laki matkapalveluyhdistelmistä 14.12.2017/901 ..	609
		Laki rajat ylittävistä kieltomenettelyistä 21.12.2000/1189	614

Valtioneuvoston asetus luottosopimuksesta kuluttajalle annettavista tiedoista 2.9.2010/789	616	Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö	
Asuntojen ja kiinteistöjen välitys		Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 29.4.1988/389	940
Laki kiinteistöjen ja vuokrahuoneistojen välityksestä 15.12.2000/1074	619	Eurooppayritykset	
Valtioneuvoston asetus asuntojen markkinoinnissa annettavista tiedoista 15.2.2001/130	622	Eurooppayhtiölaki 13.8.2004/742	947
Laki kiinteistönvälitysluokista ja vuokrahuoneiston välitysluokista 15.12.2000/1075	624	Eurooppaosuuskuntalaki 19.10.2006/906	950
Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuus		Laki eurooppalaisesta taloudellisesta etuuyhtymästä 22.12.1994/1299	952
Kulutattajaturvallisuuslaki 22.7.2011/920	628	Asumisyhteisöt	
Valtioneuvoston asetus kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista 23.6.2004/613	633	Asunto-osakeyhtiölaki 22.12.2009/1599	953
Kuluttajaviranomaiset		Laki asunto-osakeyhtiölain voimaansaattamisesta 22.12.2009/1600	994
Laki Kilpailu- ja kuluttajavirastosta 30.11.2012/661	635	Yhdistys ja säätiö	
Laki kuluttajariitalautakunnasta 12.1.2007/8	638	Yhdistyslaki 26.5.1989/503	996
Vahingonkorvaus		Säätiölaki 24.4.2015/487	1007
Vahingonkorvauslaki 31.5.1974/412	641	Laki säätiölain voimaansaattamisesta 24.4.2015/488	1023
Tuotevastuulaki 17.8.1990/694	653	Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä	
Rikosvahinkolaki 29.12.2005/1204	654	Yritys- ja yhteisötietolaki 16.3.2001/244	1025
Potilasvakuutuslaki 22.8.2019/948	660	Kaupparekisterilaki 2.2.1979/129	1029
Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta 19.8.1994/737	668	Kirjanpito ja tilintarkastus	
Laki ympäristövahinkovakuutuksesta 30.1.1998/81	671	Kirjanpito	
Raideliikennevastuulaki 5.2.1999/113	674	Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336	1039
Liikennevakuutuslaki 17.6.2016/460	676	Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339	1054
Laki syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta 31.5.1974/422	691	Valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista 30.12.2015/1753	1062
YRITYSTOIMINTA		Tilintarkastus	
Elinkeinot		Tilintarkastuslaki 18.9.2015/1141	1067
Elinkeinojen harjoittaminen		Kilpailu ja julkiset hankinnat	
Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta 27.9.1919/122	696	Kilpailu	
Sijoittaminen		Kilpailulaki 12.8.2011/948	1083
Arvopaperimarkkinat		Laki kilpailuoikeudellisista vahingonkorvauksista 9.12.2016/1077	1099
Arvopaperimarkkinalaki 14.12.2012/746	698	Liikesalaisuuslaki 10.8.2018/595	1100
Valtiovarainministeriön asetus huomattavien omistusten ja ääniosuuksien ilmoittamisesta 20.12.2012/1021	717	Laki sopimattomasta menettelystä elinkeino-toiminnassa 22.12.1978/1061	1103
Valtiovarainministeriön asetus arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta 20.12.2012/1020	718	Julkiset hankinnat	
Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä 28.12.2017/1070	721	Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 29.12.2016/1397	1106
Arvo-osuusjärjestelmä		Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 29.12.2016/1398 ..	1142
Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta 16.6.2017/348	741	Immateriaalioikeus	
Vakuuttaminen		Tekijänoikeus	
Vakuutustoiminta		Tekijänoikeuslaki 8.7.1961/404	1168
Vakuutusyhtiölaki 18.7.2008/521	754	Tekijänoikeusasetus 21.4.1995/574	1199
Vakuutus sopimus		Patentti	
Vakuutus sopimuslaki 28.6.1994/543	828	Patenttilaki 15.12.1967/550	1202
Yhteisöt		Patenttiasetus 26.9.1980/669	1223
Yritysmuodot		Laki oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 29.12.1967/656	1233
Osakeyhtiö		Asetus oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 10.6.1988/527	1235
Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624	843	Laki oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin 19.5.2006/369	1236
Laki osakeyhtiölain voimaansaattamisesta 21.7.2006/625	887	Hyödyllisyysmalli	
Osuuskunta		Laki hyödyllisyysmallioikeudesta 10.5.1991/800 ..	1238
Osuuskuntalaki 14.6.2013/421	889	Asetus hyödyllisyysmallioikeudesta 5.12.1991/1419 ..	1247
Laki osuuskuntalain voimaansaattamisesta 14.6.2013/422	937	Piirimalli	
		Laki yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin 11.1.1991/32	1250
		Asetus yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin 14.6.1991/946	1255

Malli	
Mallioikeuslaki 12.3.1971/221	1256
Mallioikeusasetus 2.4.1971/252	1265
Tavaramerkki	
Tavaramerkkilaki 26.4.2019/544	1267
Valtioneuvoston asetus tavaramerkeistä 27.6.2019/799	1280
Toiminimi	
Toiminimilaki 2.2.1979/128	1281
Viestintä	
Sananvapaus	
Laki sananvapauden käyttämisestä joukko- viestinnässä 13.6.2003/460	1287
Viestintäverkot	
Laki sähköisen viestinnän palveluista 7.11.2014/917	1290
Liikenne	
Tieliikenne	
Tieliikennelaki 10.8.2018/729	1361
Ajokorttilaki 29.4.2011/386	1388
Valtioneuvoston asetus ajokorteista 5.5.2011/423 ..	1416
Tiet	
Yksityistielaki 13.7.2018/560	1422
Henkilöiden ja tavaran kuljetus tiellä	
Laki liikenteen palveluista 24.5.2017/320	1437
Tiekuljetusopimuslaki 23.3.1979/345	1495
Ajoneuvot	
Ajoneuvolaki 15.1.2021/82	1502
Maastoliikenne	
Maastoliikennelaki 22.12.1995/1710	1536
Maastoliikenneasetus 12.1.1996/10	1541
Tieliikenteen valvonta	
Alkolukkolaki 25.8.2016/730	1542
Laki ajoneuvojen siirtämisestä 30.12.2019/1508 ..	1545
VEROTUS	
Verotusmenettely ja veronkanto	
Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558	1550
Tulovero ja varojen arvostaminen	
Tuloverolaki 30.12.1992/1535	1583
Tuloveroasetus 30.12.1992/1551	1663
Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 22.12.2005/1142	1663
Yritysverotus	
Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360	1670
Perintö- ja lahjavero	
Perintö- ja lahjaverolaki 12.7.1940/378	1714
Varainsiirtovero	
Varainsiirtoverolaki 29.11.1996/931	1730
Kiinteistövero	
Kiinteistöverolaki 20.7.1992/654	1745
TYÖ- JA SOSIAALIOIKEUS	
Työ- ja virkasuhde	
Työsuhde	
Työsopimuslaki 26.1.2001/55	1756
Laki yksityisyyden suojasta työelämässä 13.8.2004/759	1791
Laki työntekijöiden lähettämisestä 17.6.2016/447 ..	1796
Virkasuhde	
Valtion virkamieslaki 19.8.1994/750	1804
Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 11.4.2003/304	1825
Asetus virkavalasta ja virkavakuutuksesta sekä tuomarinvalasta ja tuomarinvakuutuksesta 23.12.1987/1183	1841
Työaika ja vuosiloma	
Työaika	
Työaikalaki 5.7.2019/872	1842
Vuosiloma	
Vuosilomalaki 18.3.2005/162	1850
Yhteistoiminta	
Yhteistoimintalaki 30.12.2021/1333	1857
Henkilöstörahasotolaki 5.11.2010/934	1864
Työ- ja virkaehtosopimusjärjestelmä	
Työ- ja virkaehtosopimus	
Työehtosopimuslaki 7.6.1946/436	1872
Valtion virkaehtosopimuslaki 6.11.1970/664	1879
Laki kunnan ja hyvinvointialueen virkaehto- sopimuksista 6.11.1970/669	1884
Työtuomioistuin ja työriitojen sovittelu	
Laki oikeudenkäynnistä työtuomioistuimessa 31.7.1974/646	1888
Laki työriitojen sovittelusta 27.7.1962/420	1895
Työsuojaus	
Työturvallisuus	
Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738	1897
Valtioneuvoston asetus työpaikkojen turvallisuus- ja terveysvaatimuksista 18.6.2003/577	1908
Nuoret työntekijät	
Laki nuorista työntekijöistä 19.11.1993/998	1909
Valtioneuvoston asetus nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä 15.6.2006/475	1912
Palkkaturva	
Palkkaturvalaki 27.11.1998/866	1914
Päihitteet	
Alkoholilaki 28.12.2017/1102	1919
RIKOSOIKEUS	
Rikokset	
Rikoslaki 19.12.1889/39	1936
Asetus rikoslain voimaannpanemisesta 19.12.1889/39B	2075
Asetus rikoslain 1 luvun 7 §:n soveltamisesta 16.8.1996/627	2077
Valtioneuvoston asetus sotilasrikoksia koskevien rangaistussäännösten soveltamisalasta 21.12.2000/1153	2078

Esitutkinta ja pakkokeinot

Esitutkintalaki 22.7.2011/805	2080
Pakkokeinolaki 22.7.2011/806	2093
Tutkintavankeuslaki 23.9.2005/768	2123
Valtioneuvoston asetus tutkintavankeudesta 30.4.2015/549	2140
Laki tutkinnan toimittamisesta ja pakkokeinojen käyttämistä ulkomaisessa kauppa-aluksessa rikoksen johdosta eräissä tapauksissa 5.3.1965/148	2144
Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä 28.6.2017/444	2144
Laki lähestymiskiellosta 4.12.1998/898	2163
Asetus rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 28.6.1994/583 (SopS 53/1994)	2166
Rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskeva yleissopimus	2166
Laki lapsen kohdistuneen seksuaali- ja pahoin- pitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä 19.12.2008/1009	2173

Rikosoikeudelliset seuraamukset**Vankeus**

Vankeuslaki 23.9.2005/767	2175
Valtioneuvoston asetus vankeudesta 30.4.2015/548	2202

Yhdyskuntapalvelu

Laki yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 10.4.2015/400	2209
Valtioneuvoston asetus yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta 30.4.2015/551	2221

Sakko

Laki sakan ja rikesakon määräämisestä 27.8.2010/754	2226
Laki rikosuhrimaksusta 22.5.2015/669	2231
Laki sakan täytäntöönpanosta 9.8.2002/672	2232
Valtioneuvoston asetus sakan täytäntöönpanosta 19.9.2002/789	2239
Asetus päiväsakon rahamäärästä 21.5.1999/609 ..	2242
Laki rikesakkorikkomuksista 18.11.2016/986	2243

Nuoret rikosentekijät

Laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä 24.6.2010/633	2244
--	------

Sotilaskurinpito

Laki sotilaskurinpidoista ja rikostorjunnasta puolus- tusvoimissa 28.3.2014/255	2245
Valtioneuvoston asetus sotilaskurinpitorangaistuksiin liittyvistä täytäntöönpanokirjoista, ilmoituksista ja hyvityksistä 3.4.2014/285	2257

Rangaistusten täytäntöönpanon hallinto

Laki Rikosseuraamuslaitoksesta 1.4.2022/221	2258
Valtioneuvoston asetus Rikosseuraamuslaitoksesta 13.4.2022/290	2259
Laki henkilö tietojen käsittelystä Rikosseuraamus- laitoksessa 22.12.2021/1301	2262
Laki Oikeusrekisterikeskuksesta 16.11.2012/625 ..	2269
Laki elinkautisvankien vapauttamisen menettelystä 23.9.2005/781	2269

PROSESSIOIKEUS**Oikeudenkäynti****Oikeudenkäynti yleisessä tuomioistuimessa**

Oikeudenkäymiskaari 1.1.1734/4	2272
Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 11.7.1997/689	2355
Laki riita-asioiden sovittelusta ja sovinnon vahvista- misesta yleisissä tuomioistuimissa 29.4.2011/394	2379
Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta 9.12.2005/1015	2382
Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuo- mioistuimissa 30.3.2007/370	2385
Laki todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijän- oikeuksia koskevilla riita-asioissa 7.4.2000/344 ..	2391
Laki oikeudenkäynnin viivästyksen hyvittämisestä 29.5.2009/362	2393
Oikeusministeriön asetus menettelystä oikeudenkäyn- nin viivästyksen hyvittämisessä 17.12.2009/1109	2396
Laki oikeushallinnon valtakunnallisesta tieto- varannosta 11.12.2020/955	2397
Laki tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan 14.5.2010/373	2399
Laki luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista 17.6.2011/715	2400

Asiakirjojen lähettäminen ja määräaikaisten laskeminen

Laki eräiden asiakirjain lähettämisestä tuomio- istuimille 7.5.1965/248	2405
Asetus eräiden asiakirjain lähettämisestä tuomio- istuimille 17.12.1965/655	2406
Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 25.4.1930/150	2406

Sotilasoikeudenkäynti

Sotilasoikeudenkäyntilaki 25.3.1983/326	2407
Laki sotilasoikeudenkäyntilain voimaansaattamisesta 25.3.1983/328	2411
Sotilasoikeudenkäyntiasetus 16.12.1983/964	2412

Väliliesmenettely

Laki väliliesmenettelystä 23.10.1992/967	2413
--	------

Oikeuslaitos**Yleiset tuomioistuimet**

Tuomioistuinlaki 25.8.2016/673	2420
Laki korkeimmasta oikeudesta 26.8.2005/665	2436
Korkeimman oikeuden työjärjestys 20.4.2022/335 ..	2437
Valtioneuvoston asetus hovioikeuksien sijainti- paikoista ja tuomiopiireistä 13.10.2016/864	2443
Laki käräjäoikeuden lautamiehistä 25.8.2016/675 ..	2443
Valtioneuvoston asetus käräjäoikeuksien tuomio- piireistä 19.12.2017/1021	2445
Oikeusministeriön asetus käräjäoikeuksien kanslioiden ja istuntopaikkojen sijainnista 18.12.2020/1115	2445
Laki turvatarkastuksista tuomioistuimissa 3.12.1999/1121	2446
Laki ehdokkaiden nimeämisestä kansainvälisten tuomioistuinten ja Euroopan unionin tuomio- istuimen tuomarin ja jäsenen tehtäviin 25.8.2016/676	2446
Laki tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimi- rekisteristä 8.5.2015/565	2447

Syyttäjät

Laki Syyttäjälaitoksesta 11.1.2019/32	2448
Valtioneuvoston asetus Syyttäjälaitoksesta 27.6.2019/798	2451

Haastemiehet

Haastemieslaki 27.6.1986/505	2452
Haastemiesasetus 27.6.1986/506	2453

Asianajajat

Laki asianajajista 12.12.1958/496	2454
Oikeusministeriön päätös yleisen asianajajayhdistyksen sääntöjen vahvistamisesta 2.10.2012/540	2460

Oikeusapu ja oikeudenkäynnin kustannukset**Oikeusapu**

Oikeusapulaki 5.4.2002/257	2466
Valtioneuvoston asetus oikeusavusta 23.5.2002/388	2477
Valtioneuvoston asetus oikeusavun palkkio-perusteista 24.4.2008/290	2480
Laki valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä 17.6.2016/477	2482
Oikeusministeriön asetus oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä, oikeusaputoimistojen ja edunvalvontatoimistojen toimipaikoista sekä kunnista, joiden edunvalvontapalveluista oikeusapu- ja edunvalvontapiiri vastaa 4.7.2016/608	2484

Oikeudenkäynnin kustannukset

Laki valtion varoista maksettavista todistelukulunnuksista 15.9.1972/666	2489
Valtioneuvoston asetus valtion varoista maksettavista todistelukulunnuksista 21.8.2013/619	2490
Oikeusministeriön asetus vastapuolen maksettavaksi tuomittavista oikeudenkäyntikulusta oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 c §:ssä tarkoitetuissa asioissa 14.12.2001/1311	2491
Tuomioistuinmaksulaki 11.12.2015/1455	2492
Oikeusministeriön asetus eräistä tuomioistuinten hakemusmaksuista vuosina 2022–2024 16.12.2021/1123	2494

Maksukyvyyttömyysmenettelyt**Konkurssi**

Konkurssilaki 20.2.2004/120	2496
Oikeusministeriön asetus konkurssiasioista 16.6.2004/502	2522
Laki takaisinsaannista konkurssipesään 26.4.1991/758	2523
Laki velkojien maksunsaantijärjestyksestä 30.12.1992/1578	2528
Laki konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä 20.2.2004/137	2530
Laki liiketoimintakiellosta 13.12.1985/1059	2532
Asetus liiketoimintakieltorekisteristä 13.2.1998/121	2536
Laki konkurssipesien hallinnon valvonnasta 31.1.1995/109	2536
Asetus konkurssipesien hallinnon valvonnasta 31.1.1995/111	2538
Laki eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista 26.11.1999/1084 ..	2539

Yrityksen saneeraus

Laki yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/47	2542
Asetus yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/55	2564
Valtioneuvoston asetus käräjäoikeuksien tuomio-piireistä yrityksen saneerausta koskevista asioissa 19.12.2017/1024	2566

Yksityishenkilön velkajärjestely

Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä 25.1.1993/57	2567
Asetus yksityishenkilön velkajärjestelystä 25.1.1993/58	2589

Oikeusministeriön asetus velallisen maksukyvyyn arvioinnista yksityishenkilön velkajärjestelyssä 30.3.2001/322	2590
Laki talous- ja velkaneuvonnasta 1.12.2017/813	2592

Ulosotto

Ulosottokaari 15.6.2007/705	2594
Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 15.6.2007/706	2641
Laki verojen ja maksujen perimisen turvaamisesta 18.5.1973/395	2645
Laki eräiden vähaisten saatavien perimättä jättämisestä 2.6.1950/266	2646
Valtiovarainministeriön päätös eräiden vähaisten saatavien perimättä jättämisestä 26.8.1950/426 ..	2646
Laki ulosottomaksuista 13.1.1995/34	2646
Asetus ulosottomaksuista 13.1.1995/35	2648
Valtioneuvoston asetus käräjäoikeuksien tuomio-piireistä ulosottovalituksia koskevista asioissa 19.12.2017/1023	2649

Kansainvälinen prosessioikeus**Rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen**

Laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 7.7.1970/456	2650
Laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 30.12.2003/1286	2654
Laki Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja rikosrekisteritietojen vaihtamista koskevien määräysten soveltamisesta 4.6.2021/470	2665
Laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä 21.12.2007/1383	2666
Asetus rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta 5.8.1971/640 (SopS 32/1971) ..	2673
Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva eurooppalainen yleissopimus	2673
Laki rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan Pohjoismaiden välisen sopimuksen (Pohjoismainen pidätysmääräys) lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 21.12.2007/1382 (SopS 71/2012)	2683
Valtioneuvoston asetus rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan Pohjoismaiden välisen sopimuksen (Pohjoismainen pidätysmääräys) voimaansaattamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta 13.9.2012/515 (SopS 72/2012)	2683
Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva Pohjoismaiden välinen sopimus (Pohjoismainen pidätysmääräys)	2683

Kansainvälinen oikeusapu rikosasioissa

Laki kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa 5.1.1994/4	2688
Asetus kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa 5.1.1994/13	2693
Laki yhteisistä tutkintaryhmistä 30.12.2002/1313 ..	2695
Laki vapautensa menettäneen henkilön väliaikaisesta siirtämisestä todistelutarkoituksessa rikosasioissa 20.2.2004/150	2696
Laki oikeudenkäyntiin ja esitutkintaan osallistuvien henkilöiden koskemattomuudesta eräissä tapauksissa 5.1.1994/11	2697
Laki rikosasioita koskevaa eurooppalaista tutkintamääräystä koskevan direktiivin täytäntöönpanosta 28.6.2017/430	2698

Laki omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 15.7.2005/540	2702
Valtioneuvoston asetus omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 20.10.2005/836	2705
Laki keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta 20.2.2004/148 (SopS 87/2005)	2706
Valtioneuvoston asetus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta annetun lain voimaantulosta 4.8.2005/624 (SopS 88/2005)	2707
Neuvoston säädös Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisen yleissopimuksen tekemisestä keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 29.5.2000	2708
Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti tehty yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä (SopS 43–44/2005)	2708
Laki keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa 23.5.1980/284 v. 1981 (SopS 29/1981)	2722
Asetus keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja soveltamisesta ja yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa annetun lain voimaantulosta 24.4.1981/287 (SopS 30/1981) ...	2723
Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskeva eurooppalainen yleissopimus	2723
Tuomioiden täytäntöönpano rikosasioissa	
Laki kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa 16.1.1987/21	2735
Asetus kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa 16.1.1987/22	2738
Laki Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa 20.6.1963/326 ..	2739
Asetus Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain täytäntöönpanosta 18.12.1964/620	2744
NPäät 2008/909/YOS vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa 27.11.2008	2745
Asetus tuomittujen siirtämistä koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 20.2.1987/312 (SopS 13/1987)	2753
Yleissopimus tuomittujen siirtämisestä	2753
Kansainvälinen oikeusapu siviiliasioissa	
Laki kansainvälisestä oikeusavusta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 10.4.2015/426	2758
Asetus pohjoismaiden keskeisestä oikeusavusta tiedoksiannon toimitamisessa ja todistelussa 23.6.1975/470	2762
Laki velvollisuudesta saapua toisen pohjoismaan tuomioistuimeen eräissä tapauksissa 23.5.1975/349	2763
Asetus oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 3.10.1969/701 (SopS 51/1969)	2764
Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskeva yleissopimus	2764
Asetus todisteiden vastaanottamista ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 27.5.1976/574 (SopS 37/1976)	2767
Todisteiden vastaanottamista ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskeva yleissopimus	2767
EPNAs (EU) 2020/1784 oikeudenkäynti- ja muiden kuin oikeudenkäyntiin liittyvien asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (asiakirjojen tiedoksianto) 25.11.2020	2771
EPNAs (EU) 2020/1783 jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa (todisteiden vastaanottaminen) 25.11.2020	2778
Toimivalta ja tuomioiden täytäntöönpano siviiliasioissa	
Laki yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien pohjoismaisten tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta 21.7.1977/588	2785
Asetus yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien pohjoismaisten tuomioiden täytäntöönpanosta 16.12.1977/938	2787
Laki Pohjoismaiden kesken tehdyn yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa tarkoittavan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopimuksen soveltamisesta 28.10.1977/881 (SopS 55/1977)	2788
Asetus Pohjoismaiden kesken tehdyn yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa tarkoittavan sopimuksen voimaansaattamisesta. 2.12.1977/882 (SopS 56/1977)	2788
Sopimus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta	2788
EPNAs (EU) N:o 1215/2012 tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 (Bryssel I)	2789
Laki riittämättömiä vaatimuksia koskevasta eurooppalaisesta täytäntöönpanoperusteesta 21.10.2005/825	2801
EPNAs (EY) N:o 805/2004 riittämättömiä vaatimuksia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen käyttöönnotosta 21.4.2004	2801

JULKISOIKEUS

Valtio-oikeus

Perustuslaki ja ihmisoikeudet

Suomen perustuslaki 11.6.1999/731	2808
Laki ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen ja siihen liittyvien lisäpöytäkirjojen eräiden määräysten hyväksymisestä 4.5.1990/438 (SopS 18/1990)	2835
Asetus ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen ja siihen liittyvien lisäpöytäkirjojen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen ja lisäpöytäkirjojen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta 18.5.1990/439 (SopS 19/1990)	2835
Euroopan ihmisoikeussopimus (EIS)	2836
Euroopan unionin perusoikeuskirja	2853

Yleishallinto-oikeus

Hallintoasioiden käsittely

Hallintolaki 6.6.2003/434	2859
Uhkasakkolaki 14.12.1990/1113	2877
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 24.1.2003/13	2882

Viranomaisten toiminnan julkisuus

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621	2885
Asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta 12.11.1999/1030; 2 a luku	2899

Rekisterit ja arkistot

Rikosrekisterilaki 20.8.1993/770	2900
Rikosrekisteriasetus 20.8.1993/772	2906
Asetus Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosrekisterin pitämisessä 20.12.1963/598	2907
Arkistolaki 23.9.1994/831	2907

Kielet ja kääntäminen

Kielilaki 6.6.2003/423	2910
Saamen kielilaki 15.12.2003/1086	2915

Hallintolainkäyttö ja hallintotuomioistuimet

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 5.7.2019/808	2920
Laki korkeimmasta hallinto-oikeudesta 22.12.2006/1265	2938
Hallinto-oikeuslaki 26.3.1999/430	2940
Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa 30.3.2007/381	2944
Laki oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa 31.1.2013/100	2948
Laki oikeudenkäynnistä vakuutus oikeudessa 25.8.2016/677	2959

Yleinen järjestys ja turvallisuus

Yleinen järjestys

Järjestyslaki 27.6.2003/612	2962
Kokoontumislaki 22.4.1999/530	2964

Rahankeräys

Rahankeräyslaki 5.7.2019/863	2967
Arpajaislaki 23.11.2001/1047	2974

Aseet

Ampuma-aselaki 9.1.1998/1	2988
Ampuma-aseasetus 27.2.1998/145	3018

Poliisitoimi

Poliisilaki 22.7.2011/872	3026
Valtioneuvoston asetus poliisista 19.12.2013/1080	3058
Valtioneuvoston asetus esitutkinnasta, pakkokeinoista ja salaisesta tiedonhankinnasta 13.2.2014/122	3059
Laki poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta 29.9.2006/841	3065
Laki päihtyneiden käsittelystä 8.6.1973/461	3077
Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa 10.5.2019/616	3078

Ulkomaalaiset

Ulkomaalaislaki 30.4.2004/301	3090
-------------------------------------	------

Säädöshakemisto ..... 3163**Asiahakemisto** 3171**Liite**

Tieliikennelaki säädöslite	3233
----------------------------------	------